

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 74/10
Λουξεμβούργο, 8 Ιουλίου 2010

Απόφαση στην υπόθεση C-171/08
Επιτροπή κατά Πορτογαλίας

Η κατοχή από το Πορτογαλικό Δημόσιο «golden shares» στην Portugal Telecom συνιστά αδικαιολόγητο περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας κεφαλαίων

Ειδικότερα, οι εν λόγω «golden shares» παρέχουν στο Πορτογαλικό Δημόσιο τη δυνατότητα να ασκεί επιρροή στη λήψη των αποφάσεων για την επιχείρηση, η οποία είναι ικανή να αποτρέψει τις επενδύσεις από επενδυτές άλλων κρατών μελών

Η Portugal Telecom (PT) συστάθηκε το 1994, κατόπιν αναδιαρθρώσεως του τομέα των πορτογαλικών τηλεπικοινωνιών. Από το 1995 ιδιωτικοποιήθηκε σε πέντε διαδοχικά στάδια. Κατά την πορτογαλική νομοθεσία περί ιδιωτικοποιήσεων, τα καταστατικά των εταιριών που επρόκειτο να ιδιωτικοποιηθούν ήταν δυνατό να προβλέπουν, κατ' εξαίρεση και όταν λόγοι εθνικού συμφέροντος το επιτάσσουν, την έκδοση προνομιούχων μετοχών, προοριζομένων να παραμείνουν στην κυριότητα του Δημοσίου. Ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, με αυτό το είδος μετοχών σκοπείται η παροχή στο Δημόσιο δικαιώματος αρνησικυρίας όσον αφορά τις τροποποιήσεις του καταστατικού και άλλες αποφάσεις που αφορούν συγκεκριμένο τομέα.

Το καταστατικό της PT καταρτίστηκε το 1995, όταν το Πορτογαλικό Δημόσιο κατείχε το 54,2% του κεφαλαίου της. Σε αυτό προβλεπόταν ότι το κεφάλαιο αποτελούνταν από 1 025 800 000 κοινές και 500 προνομιούχες μετοχές («golden shares»). Αυτές πρέπει να ανήκουν κατά πλειοψηφία στο Δημόσιο ή σε άλλους δημόσιους μετόχους και συνοδεύονται από ορισμένα προνόμια υπό τη μορφή ειδικών δικαιωμάτων. Με την ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησής της, πωλήθηκε το σύνολο της δημόσιας συμμετοχής στην PT, πλην 500 μετοχών.

Με την προσφυγή αυτή, η Επιτροπή αμφισβητεί τα ειδικά δικαιώματα του Πορτογαλικού Δημοσίου επί της εταιρίας Portugal Telecom δυνάμει των «golden shares».

Με την απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο έκρινε ότι **διατηρώντας στην Portugal Telecom SGPS SA ειδικά δικαιώματα που απορρέουν από «golden shares», η Πορτογαλία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της ελεύθερης κυκλοφορίας κεφαλαίων.**

Πρώτον, το Δικαστήριο έκρινε ότι η άσκηση των ειδικών δικαιωμάτων επί της PT που οι «golden shares» παρέχουν στην Πορτογαλία συνιστά περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας κεφαλαίων.

Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η έγκριση μεγάλου αριθμού σημαντικών αποφάσεων σχετικά με την PT¹ εξαρτάται από προηγούμενη έγκριση του πορτογαλικού Δημοσίου, δεδομένου ότι οι αποφάσεις αυτές δεν μπορούν να εγκριθούν χωρίς την πλειοψηφία των ψήφων που αντιστοιχούν στις προνομιούχες μετοχές. Επιπλέον, η πλειοψηφία των ψήφων που αντιστοιχούν στις προνομιούχες μετοχές απαιτείται μεταξύ άλλων για κάθε απόφαση περί τροποποίησης του καταστατικού της PT, με αποτέλεσμα η επιρροή του πορτογαλικού Δημοσίου στην PT να είναι δυνατό να μειωθεί, μόνο εφόσον το ίδιο το Δημόσιο συγκατατεθεί σχετικώς.

Υπ' αυτές τις συνθήκες, η κατοχή των προνομιούχων μετοχών από την Πορτογαλία, η οποία δεν δικαιολογείται από το μέγεθος της συμμετοχής της στην εταιρία, ενδέχεται να αποθαρρύνει τους

¹ Όπως, για παράδειγμα, η συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο κατά ποσοστό πλέον του 10 %, η διαχείριση της εταιρίας ή ο καθορισμός των γενικών αρχών όσον αφορά τη συμμετοχή σε εταιρίες ή ομίλους, την απόκτηση ή την εκχώρηση μεριδίων, όταν απαιτείται προηγούμενη έγκριση της γενικής συνελεύσεως.

επενδυτές άλλων κρατών μελών να προβούν σε άμεσες επενδύσεις. Ειδικότερα, αυτοί δεν μπορούν να συμμετάσχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο της συγκεκριμένης εταιρίας αναλόγως της αξίας των συμμετοχών τους. Επιπλέον, τυχόν άρνηση του Δημοσίου να εγκρίνει μια σημαντική απόφαση για την εταιρία, είναι πράγματι ικανή να επηρεάσει αρνητικά την αξία των μετοχών της εν λόγω εταιρίας και, ως εκ τούτου, να αποτρέψει τους μετόχους να επενδύσουν.

Δεύτερον, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο επίδικος περιορισμός δεν μπορεί να γίνει δεκτός βάσει των δικαιολογητικών λόγων που προβάλλει η Πορτογαλία.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων μπορεί να περιοριστεί με εθνικά μέτρα που είναι δυνατό να δικαιολογηθούν από τους λόγους που προβλέπει η Συνθήκη ΕΚ (μεταξύ των οποίων η δημόσια ασφάλεια), εφόσον αυτά είναι κατάλληλα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και δεν βαίνουν πέραν του αναγκαίου προς τούτο μέτρου.

Έτσι, όσον αφορά τον σκοπό που προβάλλεται σχετικά με τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας του δικτύου των τηλεπικοινωνιών σε περιπτώσεις κρίσεως, πολέμου ή τρομοκρατίας, το Δικαστήριο αναγνωρίζει ότι μπορεί να συνιστά λόγο δημόσιας ασφάλειας και να δικαιολογήσει περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας κεφαλαίων. Εντούτοις, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η δημόσια ασφάλεια δεν μπορεί να προβάλλεται παρά μόνο σε περίπτωση πραγματικής και αρκούντως σοβαρής απειλής, θίγουσας θεμελιώδεις συμφέρον της κοινωνίας. Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει εντούτοις ότι η Πορτογαλία πρόβαλε απλώς τον συγκεκριμένο λόγο, χωρίς να διευκρινίσει τους λόγους για τους οποίους φρονεί ότι η κατοχή από το Δημόσιο «golden shares» καθιστά δυνατή την αποτροπή προσβολής της δημόσιας ασφάλειας. Συνεπώς, ο δικαιολογητικός αυτός λόγος δεν μπορεί να γίνει δεκτός.

Τέλος, όσον αφορά την αναλογικότητα του επίμαχου περιορισμού, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η άσκηση των ειδικών δικαιωμάτων από το Δημόσιο δεν εξαρτάται από καμία ειδική και αντικειμενική προϋπόθεση. Συγκεκριμένα, παρότι η νομοθεσία περί ιδιωτικοποιήσεων εξαρτά την έκδοση προνομιούχων μετοχών από την προϋπόθεση να την επιτάσσουν λόγοι εθνικού συμφέροντος, ούτε ο νόμος ούτε το καταστατικό της ΡΤ καθορίζουν κριτήρια όσον αφορά τις περιστάσεις υπό τις οποίες οι εν λόγω ειδικές εξουσίες είναι δυνατό να ασκηθούν. Συνεπώς, τέτοιου είδους αβεβαιότητα συνιστά σοβαρό περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας κεφαλαίων. Πράγματι, παρέχει στις εθνικές αρχές τόσο ευρεία διακριτική ευχέρεια, ώστε η ευχέρεια αυτή να μην μπορεί να θεωρηθεί ανάλογη προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως στρέφεται κατά κράτους μέλους το οποίο, κατά την Επιτροπή ή ένα άλλο κράτος μέλος, δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρήσει ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Εντούτοις, σε περίπτωση μη κοινοποιήσεως στην Επιτροπή των μέτρων μεταφοράς μιας οδηγίας, το Δικαστήριο έχει τη δυνατότητα, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλλει κυρώσεις ήδη από το στάδιο της πρώτης αποφάσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106